

Có không ít nhà thơ lâu nay coi số mệnh của thơ ca không phải là viết trên diên văn nhưng gì đang xảy ra trong đời sống con người. Phải chăng mất người quét rác, mất người nhặt ve chai, mất em bé bán vé số, mất người chèo xe ôm, mất công nhân làm việc trong nhà máy, mất cô gái bán hoa, mất vị tài xế nọ n xe... chỉ là những thông tin viết cho máy in báo thông người là báo lá c?

Phải chăng Thông người, vũ trụ, trăng sao, biển cả, tôn giáo... mới là đời sống của thi ca? Chỉ nhìn thơ ca như vậy là mất sai lầm và đời cũng là mất trong những cách mất người mang tên nhà thơ sẽ giết chết thơ.

Nhà thơ Walt Whitman (Mỹ) được coi là cha đẻ của thơ ca Mỹ nói "Thơ là đời chân bản, chỉ cần cúi xuống nhặt lên". Tôi hiểu câu nói đó là thơ ca nằm giữa trong tất cả những gì chúng ta có thể nhìn thấy, nghe thấy, cảm thấy và chạm được vào. Tất cả phải thu vào con mắt của nhà thơ, phải thu vào lòng

tâm của nhà thơ để mở lòng cuộc sống cùng cả hiện thực và mang thơ ca tới cho người đọc.

*Chợt một ngày tôi nhận ra tôi
Từng lang thang dãi dãi bụi trần
Tôi nghe tiếng hát của mẹ
Từng cười khúc khích
Từng nói chuyện cây
Từng rên rỉ mây
Từng buồn cười đời...
Từng nức nở yêu nhau!*

*Tôi nghĩ thế giới này có thể sống một đi
Nhưng còn lại vấn đề nhân cách.*

(Ngôn ngữ lên ngôi)

Những câu thơ trên là những câu thơ tôi muốn đề cập tới nhiều hơn. Đây thực sự là một đề tài nghĩa thơ của nhà thơ Phùng Hiếu. Nếu câu thơ “*Chợt một ngày tôi nhận ra tôi/ Từng lang thang dãi dãi bụi trần*” gợi mở ra vô tận những một bông hoa đang nở thì câu thơ “*Tôi nghĩ thế giới này có thể sống một đi/ Nhưng còn lại vấn đề nhân cách*” lại tinh khiết tới nỗi hệt cây búp sen xanh.

Nói đi nữa này là tôi muốn nói đến một đề tài đẹp mà là một phong cách của thơ Phùng Hiếu. Nhà thơ Phùng Hiếu còn là một nhà báo, đó cũng là một lý do khiến anh quan sát đời sống này một cách chi tiết và trung thực.

Những hình ảnh, con người, sự việc trong thơ Phùng Hiếu trên bề mặt chỉ mang đến cho chúng ta những thông tin xã hội. Nhưng khi những hình ảnh này, những con người này và những sự việc này đã được Phùng Hiếu thi ca hóa. Khi thơ dãi dãi đây là một ví dụ xuất sắc về thơ Phùng Hiếu:

Đến một ngày em nhận ra em

*Thì giờ c m đã tan v ch n cũ
Chỉ c iphone th a th t khách làng...
M t đêm v ng trên màn hình m m
Gi em v - sa th i m t c n m .*

(Sa th i c n m)

T câu thơ thơ nh t đ n câu thơ thơ t c a kh th trên nghiêng v thông tin xã h i. Nh ng câu thơ cu i c a kh th “Gi em v - sa th i m t c n m ” là s bùng n c a ngh thu t. “Sa th i m t gi c m ” ch a t ng t ng ý nghĩa, đau đ n, nhân văn và ám nh l ùng.

T p thơ "Biên b n thơ ng đ " này, có hai thách th c quá l n không ch đ i v i nhà thơ Phùng Hi u mà đ i v i h u h t các nhà thơ . Thách th c th nh t là lòng qu c m c a nhà thơ khi c t ti ng v nh ng b t h nh, b t công, v s th t trong th gi i ng i này. Thách th c th hai là thách th c c a ngh thu t th ca nh t ôi đã nói trên. Nhà thơ dám ch n l a nh ng hi n th c mà theo cách nhìn c a nhi u ng i là ít th nh t. Khi vi t v nh ng v n đ c a xã h i, nhà thơ ho c thi ca hóa nh ng v n đ th i s y ho c r i vào t ng thu t nh m t phóng viên xã h i t i.

Nhà thơ Phùng Hi u đã đi qua c hai thách th c đó. Anh đã đ i m t v i nh ng b t h nh và b t công mà không h s h i và anh đã thi ca hóa đ c nh ng thô nháp, tr n tr i c a đ i s ng. Khi đ c hai câu th : “*Khi s th t không th nào gi t ch t/ Ngài ph i gi t ng i nói lên s th t - vì sao?*” t ôi đã rùng mình. Đó là l i thách đ u đ i v i nh ng thách th c, nh ng đ e d a khi m t nhà thơ b c vào tr n chi n đ u b ng ngôn t cho l ph i. Và đó th c s là s m nh c a nhà thơ . Phùng Hi u đã không ng quên trêm t m th m nhng đ t lên b i nh ng m t t mà đang b c trên con đ ng s i đá và gai góc. Toàn b nh ng gì anh vi t trong t p thơ này đã minh ch ng đ i u y.

M i s th t di n ra trên th gian này là s th t dành cho th ca, nuôi d ng thi ca và xác l p t cách nhà thơ . Nh ng s th t l n h n th là s th t trong trái tim nhà thơ tr c đ ng lo i. Và nhà thơ Phùng Hi u đã m ra s th t y.

Nguy n Quang Thi u (Văn ngh Công An)

